

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีเชิงผสม (Mixed Methods) ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การยกร่างรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การตรวจสอบร่างรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ปรับปรุงรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

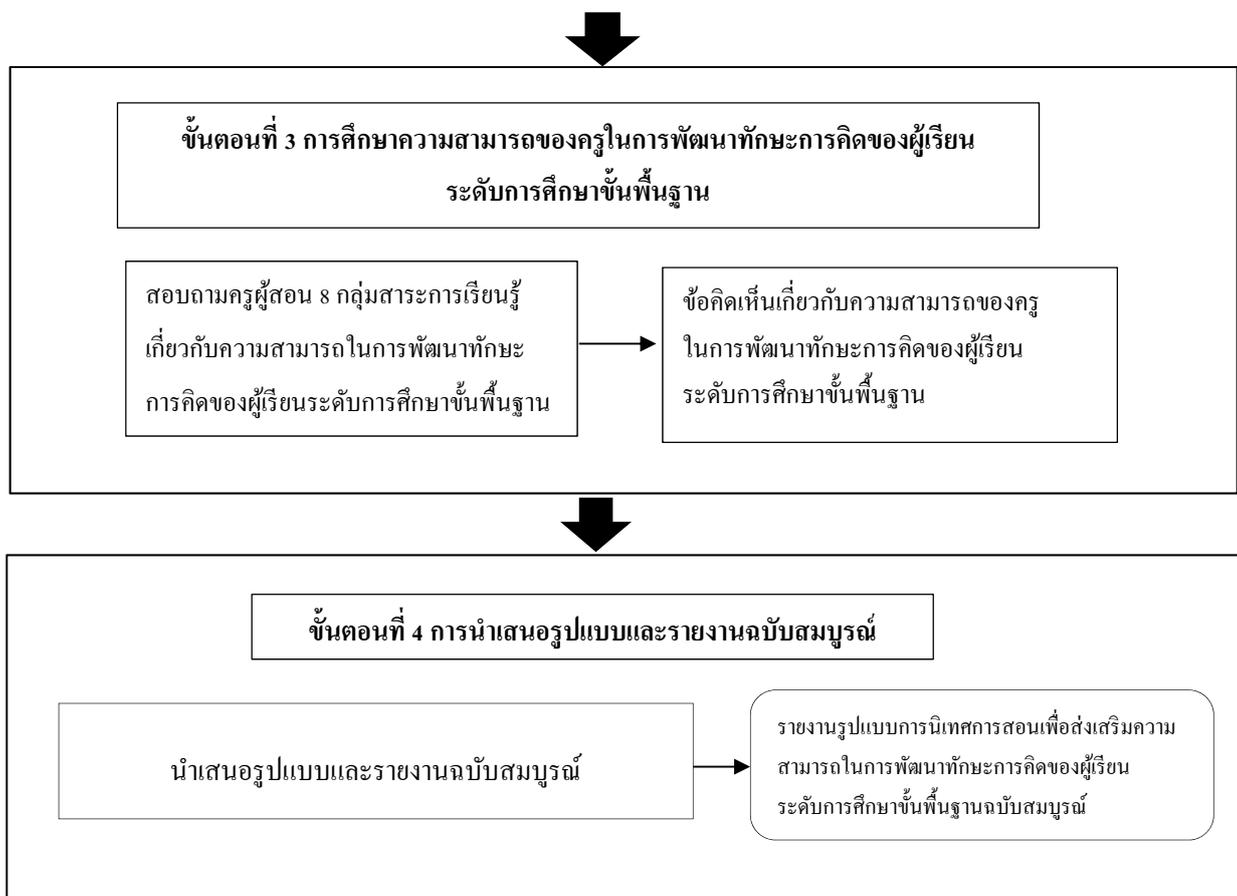
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความสามารถของครูในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การนำเสนอรูปแบบและรายงานฉบับสมบูรณ์

ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการวิจัยดังแสดงในภาพที่ 3.1 ดังนี้

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัย

ภาพที่ 3.1 (ต่อ)

การดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกระบวนการศึกษาดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ งานวิจัยและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีการนิเทศการสอน ทักษะการคิดและสภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ เนื้อหา สรุปขอบเขตและประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษาศึกษานิเทศก์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยการศึกษาจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ งานวิจัยและแหล่งข้อมูล อื่น ๆ

1.2 สัมภาษณ์ระดับลึก (In-depth Interview)

สัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น รายละเอียดผู้ให้ข้อมูลการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยขั้นตอนนี้ มีดังต่อไปนี้

1.2.1 ผู้ให้ข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย

- 1) ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) ดร.นิวัตต์ น้อยมณี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
- 3) นายวิษณุ เพชรเมือง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
- 4) ดร.ลาวัณย์ ตรีเนตร ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
- 5) นางมาลี อาสาเสนีย์ ศึกษาพิเศษเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
- 6) ดร.ปิติชาย ต้นปิติ ผู้อำนวยการโรงเรียนเอี่ยมสุรีย์ (อนุบาลเมืองสมุทรปราการ)
- 7) ดร.ปิยสนธิ์ เชื้อทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางโปรง
- 8) ดร.กนกวรรณ โกนาคม อาจารย์โรงเรียนนวมินทราชินูทิศเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสมุทรปราการ
- 9) นางสาวเวียน อินทรประสงค์ อาจารย์โรงเรียนวัดด่านสำโรง

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ระดับลึกเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ขอสัมภาษณ์ตามเวลาที่เหมาะสม แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มารวบรวมข้อมูลและบันทึกผล

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปเป็นหมวดหมู่ ตามตัวแปรที่ศึกษา

1.3 สอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสอบถามความคิดเห็นจาก ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 400 คน จากเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั่วทุกภูมิภาคจำนวน 225 เขต โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาจากผลของการสัมภาษณ์ระดับลึกรายละเอียดผู้ให้ข้อมูลการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในขั้นตอนนี้ มีดังต่อไปนี้

1.3.1 ผู้ให้ข้อมูลการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ทั่วทุกภูมิภาคจำนวน 225 เขต ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 31,837 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาใน 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลางและกรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งพื้นที่ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 225 เขต เป็น 4 ภูมิภาค คือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ

ขั้นที่ 2 สุ่มสำนักงานศึกษาธิการภาคโดยสุ่มสำนักงานศึกษาธิการภาคจาก 4 ภูมิภาค และให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาคส่วนกลางรวมด้วยเป็น 5 แห่ง ผลการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ภาคกลาง	ให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาคส่วนกลางและสุ่มได้สำนักงานศึกษาธิการภาค 1
ภาคใต้	สุ่มได้สำนักงานศึกษาธิการภาค 6
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สุ่มได้สำนักงานศึกษาธิการภาค 11
ภาคเหนือ	สุ่มได้สำนักงานศึกษาธิการภาค 15

ขั้นที่ 3 สุ่มสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาคที่ได้ในแต่ละภาคจำนวนภาคละ 1 เขต โดยกำหนดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นพื้นที่จังหวัด โดยมีผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการศึกษานิเทศก์ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ ครู หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัด

ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ศึกษาธิการ ภาค	พื้นที่จังหวัด	ผู้ให้ข้อมูล																รวม ผู้ให้ ข้อมูล
		สพป.		สพม.		รร.ประถมศึกษา						รร.มัธยมศึกษา						
		ผอ. รอง ผอ.	ศน.	ผอ. รอง ผอ.	ศน.	เล็ก		กลาง		ใหญ่		เล็ก		กลาง		ใหญ่		
						ผอ. รอง ผอ.	ครู											
สวนกลาง	กรุงเทพมหานคร	1	5	1	5	1	5	1	10	1	16	1	5	1	10	1	16	80
ภาค 1	สิงห์บุรี	1	5	1	5	1	5	1	10	1	16	1	5	1	10	1	16	80
ภาค 6	นครศรีธรรมราช	1	5	1	5	1	5	1	10	1	16	1	5	1	10	1	16	80
ภาค 11	ร้อยเอ็ด	1	5	1	5	1	5	1	10	1	16	1	5	1	10	1	16	80
ภาค 15	เชียงใหม่	1	5	1	5	1	5	1	10	1	16	1	5	1	10	1	16	80
รวม		5	25	5	25	5	25	5	50	5	80	5	25	5	50	5	80	400

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามที่ใช้แบบมาตราส่วนการประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด โดยสอบถามข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1.3.3 การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน ทักษะการคิดจากเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดขององค์ประกอบด้านกระบวนการนิเทศการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาร่างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสม จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

2.1) ผศ.ดร.สุชีรา นิมิตนิวัฒน์ ผู้อำนวยการหลักสูตรประกาศนียบัตร

บัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย

2.2) ดร.สรรเสริญ สุวรรณ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสิงห์บุรี

2.3) ดร.สุริย์ แก้วเศษ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2.4) ดร.เชิดศักดิ์ สุกโสมณ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียน
สวนกุหลาบวิทยาลัย

2.5) ดร.สุนทรี วัฒนพันธ์ อาจารย์เชี่ยวชาญโรงเรียนสตรีอ่างทอง

3) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of item objective congruence) เลือกข้อคำถามที่มีค่าระหว่าง 0.60-1.00 พร้อมทั้งได้ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาใช้ โดยจัดพิมพ์แบบสอบถามต้นฉบับ จากนั้นนำไปทดลองเพื่อหาคุณภาพกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ประเด็นข้อคำถามโดยคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้เท่ากับ .982 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ต่อนั้นนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

1.3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยดำเนินการแจกสอบถามด้วยตนเอง โดยจัดส่งทางไปรษณีย์ตาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ โรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในภูมิภาคต่าง ๆ 4 ภูมิภาคทั่วประเทศและกรุงเทพมหานคร โดยการประสานขอความร่วมมือศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ติดตามและรวบรวมแบบสอบถามจากสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่งถึงผู้วิจัยทางไปรษณีย์

2) นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบรับกลับมา มีความสมบูรณ์ จำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการ วิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติและเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหา ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการการนิเทศ การสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ต้องการในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ต้องการในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ต้องการในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ต้องการในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ต้องการในระดับน้อยมาก

3) การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อความปลายเปิด โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการนิเทศการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการ พัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

2.1 การจัดทำร่างรูปแบบการนิเทศการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนา ทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิและข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็น แล้วมาสรุปผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ โดยแยกเป็นรายด้าน และจัดทำเป็นร่างรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการ พัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อจากนั้นนำร่างรูปแบบที่จัดทำขึ้นเสนอ

ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการจัดทำร่างรูปแบบให้ถูกต้องและเหมาะสม และนำร่างรูปแบบมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะในลำดับต่อมา

2.2 การตรวจสอบรูปแบบการนิเทศการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จัดพิมพ์เป็นร่างรูปแบบเพื่อกำหนดการจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อพิจารณาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของร่างรูปแบบการนิเทศการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

- 1) รศ.ดร.อุทัย บุญประเสริฐ ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- 2) รศ.ดร.กล้า ทองขาว ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- 3) ผศ.ดร.ปองสิน วิเศษศิริ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 4) ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 5) ดร.สรรเสริญ สุวรรณ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
- 6) ดร.กำจัด กงหนู ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
- 7) ดร.ชูชาติ แก้วนอก รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
- 8) ดร.ปิติชาย ตันปิติ ผู้อำนวยการโรงเรียนเอี่ยมสุรีย์ (อนุบาลเมืองสมุทรปราการ)
- 9) ดร.ปิยสนธิ์ เชื้อทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางโปรง
- 10) ดร.ลลิตา ธรรมบุตร ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2.2.1 การกำหนดแนวคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามจากรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของ

ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วนำข้อคำถามมาจัดลำดับความคิดเห็นให้เป็นหมวดหมู่และเรียบเรียงให้เป็นเรื่องราวตามขั้นตอนที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้

2.2.2 การเตรียมบุคลากรในการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1) ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ผู้วิจัยทำความเข้าใจกับผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มให้เป็นผู้ทำหน้าที่ถามและกำกับการสนทนาให้เป็นไปตามแนวทางหัวข้อที่ผู้วิจัยศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการสนทนาที่ตรงประเด็น ชัดเจนและครอบคลุมตามเวลาที่กำหนด

2) การจัดเตรียมสถานที่เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม คือ การจัดที่นั่งและบรรยากาศภายในห้องประชุมวิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

3) การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในห้องสำหรับการสนทนากลุ่ม เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง ไมโครโฟนและเครื่องขยายเสียง

4) การนัดหมายผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากวิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต แล้วนำไปเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 คน ด้วยตนเอง

2.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการสนทนากลุ่ม ดำเนินการ ดังนี้

1) ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) กล่าวต้อนรับผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคน ต่อจากนั้นกล่าวแนะนำตนเอง แนะนำผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคน

2) เริ่มการสนทนากลุ่ม เริ่มจากคำถามทั่วไป และคำถามเจาะลึกตามประเด็นของเรื่องรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กำหนดโดยเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมสนทนาทุกคนมีโอกาสได้พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ โดยที่ไม่มีการชี้นำคำตอบ ทั้งนี้ใช้เวลาในการสนทนาจำนวน 2 ชั่วโมง ระหว่างเวลา 10.00 – 12.00 น.

3) การยุติการสนทนา เมื่อผู้ดำเนินการสนทนาเห็นว่าการสนทนาได้ข้อยุติและครบถ้วนในประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาตามเรื่องที่กำหนดแล้ว จึงกล่าวขอบคุณผู้ร่วมสนทนากลุ่มทุกคนและกล่าวยุติการสนทนา

2.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกผลการสนทนากลุ่มมาจัดพิมพ์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

เพื่อจัดหมวดหมู่ของข้อมูล ต่อจากนั้นดำเนินการแปลความหมายของข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

2.3 ปรับปรุงรูปแบบการนิเทศการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการ ดังนี้

2.3.1 ปรับปรุงรูปแบบฯ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา

2.3.2 ตรวจสอบแก้ไขรูปแบบฯ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความสามารถของครูในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 สัมภาษณ์ครูผู้สอน/ผู้รับการนิเทศ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น รายละเอียดผู้ให้ข้อมูลการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ขั้นตอนมีดังต่อไปนี้

3.1.1 ผู้ให้ข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย

1) นางพรอนงค์ ลีมนราภิรมย์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมวัดด่านสำโรง กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี
2) นางมณฑาทาน เหนี่ยวองอาจ	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์
กลุ่มสาระสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม
3) นางพัชราพร มูลศรี	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลวัดพิชัยสงคราม
กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ
4) นางสังเวียน อินทรประสงค์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดด่านสำโรง กลุ่มสาระคณิตศาสตร์
5) นางอุทัยวรรณ ภัททกวงส์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดสวนส้ม
กลุ่มสาระภาษาไทย
6) นางรัตนา ชัยชนะ	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดไทรสามัคคี กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์

- 7) นางสมปอง บุญศักดิ์เฉลิม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพร้าวนีล
วัชระ กลุ่มสาระสุศึกษาและพลศึกษา
- 8) น.ส.ปพรรฐพร เล่าพิชนิช ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดสุขกร
กลุ่มสาระศิลปะ

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นครูผู้สอน/ผู้รับการ
นิเทศต่อรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 คน เพื่อขอ
สัมภาษณ์ตามกำหนดเวลาแล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มารวบรวมข้อมูลและบันทึกผล

3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content
Analysis) และสรุปเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นที่ศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การนำเสนอรูปแบบและรายงานฉบับสมบูรณ์

4.1 นำเสนอรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะ
การคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้ปรับปรุงแก้ไขถูกต้องเรียบร้อยแล้ว

4.2 จัดทำรายงานรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนา
ทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสมบูรณ์